

Konference 2014 for klinikassistenter

Oral rehabilitering – smerte, funktion og livskvalitet

31. oktober 2014

Bella Center

ARRANGØR:
TANDLÆGEFORENINGENS
EFTERUDDANNELSE

VELKOMMEN

til Tandlægeforeningens KONFERENCE 2014 for klinikassistenter

Oral Rehabilitering – smerte, funktion og livskvalitet

Som det er tradition, afvikler Tandlægeforeningens efteruddannelse en konference for klinikassistenter med samme tema som på tandlægenes symposie, og i år er ingen undtagelse. Det er vigtigt for os, at den kollektive viden styrkes på klinikkerne til gavn for de patienter, vi dagligt hjælper.

Vi ser altid en mulighed for at styrke klinikassistenternes efteruddannelse, derfor har vi atter sammensat et konferenceprogram, som lægger sig meget op af indholdet på symposiet med titel *oral rehabilitering* – med hovedvægten på livskvalitet, funktion og smerte. Konferencens emner er af særlig relevans for dig som klinikassistent, i såvel privat praksis som i offentlig tandpleje. Selvom ikke alle de patienter, vi dagligt møder i klinikken, har symptomer fra tyggemuskler, okklusion eller kæbeled, så møder alle klinikker disse patienter regelmæssigt. Ofte frembyder disse patienter en række af symptomer, som kan være svære at adskille fra hinanden.

Konferencen vil fokusere på diagnose og behandling af de mest almindelige tilstande i tyggeapparatet, samt hvad du som klinikassistent kan gøre for at være en optimal del af behandlingen?

Konferencen foregår fredag den 31. oktober i Bella Center, hvor vi også holder symposium. Book allerede dagen nu!

Vi glæder os til at byde dig velkommen og ved, at du vil blive udfordret på din faglighed på den helt rigtige måde.

Tidligere år har Tandlægeforeningen arrangeret en fest, som kursusedeltagerne har kunnet tilmelde sig mod betaling. Tilslutningen har været svindende de seneste år. Derfor bliver der ingen fest i år, men vi afslutter fredagens program med et get-together, hvor der bydes på en forfriskning.

Vel mødt i Bella Center.

Caroline B. Hørsted
Faglig koordinator
Sektionsleder, tandlæge

Ole Marker
Uddannelseschef
Tandlæge, MPA

KONFERENCE 2014 FOR KLINIKASSISTENTER ORAL REHABILITERING – SMERTER, FUNKTION OG LIVSKVALITET

PROGRAM FREDAG 31. OKTOBER 2014

08.30-09.00 MORGENKAFFE

09.00-09.10 Velkomst og indledning

Caroline Bindslev Hørsted, sektorleder, tandlæge

09.10-09.55 Diagnostik af orofaciale smertetilstande med fokus på kæbeled og tyggemuskler

Karina Bendixen, adjunkt, afdelingsstandlæge, ph.d.

Hvilke spørgsmål kan vi stille, for at komme nærmere ind på den kliniske problemstilling, til smertepatienter, der ringer til klinikken? Hvordan adskiller vi smerter i tyggemuskler og kæbeled fra smerter i tænder? Indlægget byder på en guide til diagnostik af de orofaciale smertetilstande herunder systematisk og rationel diagnostik af de hyppigst forekommende tilstande i kæbeled og tyggemuskel ved hjælp af "Diagnostic Criteria for Temporomandibular Disorders" (DC/TMD).

09.55-10.25 Bruxisme og slid

Karin Fejerskov, tandlæge

Begrebet bruxisme dækker tænderskæren og tandpres. Bruxisme forekommer med vekslende intensitet hos alle både voksne og børn. Man skelner mellem søvnbruxisme og dagbruxisme, idet årsag, konsekvens og behandling er forskellig. Bruxismen kan blive så udtalt, at den medfører unaturligt tandslid, ømme og følsomme tænder, samt overbelastning af tyggemuskler (spændingshovedpine). For at stille diagnosen er det vigtigt at observere og have en dialog med patienten. Klinikassistenten har en væsentlig rolle i denne dialog ved at lytte til patientens klager over gener fra tyggeapparatet. En af årsagerne til bruxisme er stress, derfor er det vigtigt at arbejde med håndtering af dette problem fx ved afspændingsøvelser.

10.25-11.00 Okklusion

Jan Frydensberg Thomsen, tandlæge

Langt fra alle mennesker har en perfekt okklusion, uden at dette betyder, de har problemer. Men hvordan er den optimale okklusion? Og hvorfor har naturen skabt den sådan? Hvad er vigtigt at vide som klinikassistent for at spotte de patienter, hvor behandling er nødvendig?

11.00-11.30 PAUSE

11.30-12.15 Trigemineuralgi, ansigtssmerter og hovedpine – differentialdiagnoser ved tandsmerter

Stine Maarbjerg, læge og ph.d.-studerende

Trigemineuralgi, ansigtssmerter og hovedpine er nogle meget invaliderende smertesygdomme. Det er afgørende, at patienten får den rigtige diagnose for at kunne starte med den rette behandling. Smerterne kan omfatte tænder og kæber og kan i så fald ligne tandsmerter til forveksling. Derfor søger patienterne ofte tandlæge, inden de får den rigtige diagnose. Desværre behandles patienter med trigemineuralgi, ansigtssmerter og hovedpine ofte forgæves med tandekstraktioner og rodbehandlinger.

At skelne trigeminusneuralgi, ansigtssmerter og hovedpine fra tandsmerter kræver en udspørgen til symptomerne; hvordan føles smerten, hvad udløser smerten og er der andre symptomer i sammenhæng med smerteanfaldet som synsforstyrrelser, tårer fra øjet eller en løbende næse. Oplægget vil fokusere på de vigtigste kendetegn ved trigeminusneuralgi, ansigtssmerter og hovedpine.

12.15-13.00 **Behandling af kæbeleds-problemer**

Erling Nørgaard, tandlæge

Patientens egne oplysninger og de objektive kliniske undersøgelser kan give et billede af status for kæbeleddene.

Tandlægen kan herefter vurdere, om yderligere undersøgelser er nødvendige for at kunne stille en diagnose/-behandlingsplan (fx kæbeledsrøntgenbilleder, scanning eller henvisning).

Behandlingen kan bl.a. bestå af information, øvelsesterapi, bidskinnebehandling, medicinsk behandling, kirurgiske indgreb m.m.

13.00-14.00 **FROKOST**

14.00-15.00 **Rehabilitering vha. bidhævning og fast protetik**

Jan Frydensberg Thomsen, tandlæge

Et slidt tandsæt kan skyldes mange ting; alder, forkert okklusion, basale afvigelser og erosioner på grund af fx spiseforstyrrelser. Hvordan griber man sådan en behandling an, der mange gange inkluderer mange kroner og eller komposit? Hvordan kan man sikre, at det "nye tandsæt" er optimalt både funktionelt og æstetisk?

Indlægget vil blive baseret på mange kliniske cases.

15.00-15.30 **PAUSE**

15.30-16.00 **Rehabilitering med aftagelige proteser**

Lone Nyhuus, afdelingstandlæge

Selvom antallet af tandløse personer er reduceret i forhold til tidligere, er der stadig nogle, der mister tænderne på grund af parodontose, caries eller traumer.

Disse mennesker har brug for at få genskabt et harmonisk udseende og en god tyggefunktion, oftest med aftagelige proteser, idet det langt fra er alle, der har ønsker om eller mulighed for implantatbehandling.

For vores patienter er det vigtigt, at deres proteser ser naturlige ud, så de kan tale, smile og tygge, som om det var deres egne tænder, så familie og venner ikke bemærker, at de har proteser.

Klinikassistentens rolle i protesefremstillingen er vigtig, både som assistance for tandlægen, men også som hjælp for patienten, der har brug for en støtte og et ekstra blik ved vurdering af protesernes udseende.

16.00-16.20 **Hvordan måler vi orofaciale æstetik?**

Pernilla Larsson Gran, D.D.S., L.D.S., Odont dr, Ph.D., övertandläkera

Dette indlæg afholdes primært på engelsk – men foredragsholderen tager spørgsmål på dansk.

Det er bevist, at et attraktivt smil er tæt koblet til patientens selvværd og livskvalitet. Æstetik er blevet stadig vigtigere i tandplejen, primært på grund af samfundets voksende interesse for netop dette emne.

Forbedret æstetik er en af de mest almindelige årsager til, at patienter ønsker tandprotetisk behandling. Vurdering af dentofacial æstetik og udseende er ikke nemt, fordi disse parametre hverken er direkte observerbare eller målbare, og flere andre faktorer, såsom kultur, alder, og sociale normer påvirker patienternes opfattelser. Klinisk erfaring har ført til retningslinjer for dentofacial æstetik, men patienter og fagpersoner er ikke altid helt enige om æstetisk udseende. Orofacial Esthetic Scale er et instrument, der kan måle det direkte æstetiske aspekt, og kan bruges som et redskab til bedre forståelse og enighed mellem patienter og tandlæger.

16.20-16.50 **Oral livskvalitet**

Esben Özhatay, adjunkt, ph.d.

Oral livskvalitet dækker meget bredt den indflydelse, som den orale status har på en persons liv. Dermed bliver det et emne, som alle på klinikken bliver nødt til at forholde sig til og i fællesskab hjælpe til at optimere. Når en patient møder op med smerter eller problemer med at smile eller tygge, er det nemlig yderst væsentligt præcist at kunne identificere patientens problemer og træffe beslutninger, der fører til den mest effektive behandling. Dette kan ikke gøres uden at medinddrage patienten og dennes orale livskvalitet. Der findes mange forskellige måder at evaluere den orale livskvalitet på, alt afhængigt af hvilke patienter man har med at gøre. Men uanset metoden er målet altid det samme; at få patienten til at fortælle om sine problemer, ønsker og forventninger inden behandling og ærligt at fortælle om resultatet efter behandlingen. Denne øvelse kræver samarbejde mellem hele klinikpersonalet og i fællesskab kan man derved øge effekten af behandlingen mest muligt, altså få mere glade patienter.

16.50-17.00 **Afslutning**

Caroline Bindslev Hørsted, sektorleder, tandlæge

17.00-18.00 **GET-TOGETHER / Tandlægeforeningen byder på en forfriskning**

KURSUSGIVERE 2014

Erling Nørgaard

Espen Özhatay

Jan Frydensberg
Thomsen

Karin Fejerskov

Karina Bendixen

Lone Nyhuus

Pernilla Larsson Gran

Stine Maarbjerg

HUSK
PORTO

Tandlæge foreningen

Efteruddannelse

Amaliegade 17

1256 København K